

Рішення
колегії Департаменту освіти і науки
Вінницької обласної державної адміністрації

від_24.06.2020_

Протокол №_2_

«Про роботу інклюзивно-ресурсних центрів області»

Заслухавши та обговоривши інформацію заступника начальника управління загальної середньої, дошкільної освіти та виховної роботи – начальника відділу інклюзивної, спеціальної освіти та виховної роботи Лісогурської Т.І. з питання «Про роботу інклюзивно-ресурсних центрів області» колегія відзначає, що Департаментом освіти і науки облдержадміністрації, керівниками органів управління освітою райдержадміністрацій, міських рад та ОТГ проведено значну роботу з організації та створення інклюзивно-ресурсних центрів (далі – ІРЦ).

Статтею 20 Закону України «Про освіту» та статтею 48 його прикінцевих положень передбачено створення обласних (міських - у містах Києві та Севастополі) ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти, а також районних, міських (районних у містах) інклюзивно-ресурсних центрів, у тому числі в об'єднаних територіальних громадах, шляхом реорганізації існуючої мережі психолого-медико-педагогічних консультацій. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування утворюють інклюзивно-ресурсні центри з метою забезпечення реалізації права на освіту та психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

В області за статистичними даними показник кількості дітей віком від 2 до 18 років складає 281,3 тис., тобто необхідна кількість створення ІРЦ для зазначеної кількості дітей становить 38.

Наказом Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації в лютому 2018 року затверджено графік відкриття ІРЦ у 2018-2019 роках, яким передбачено відкриття 38 інклюзивно-ресурсних центрів.

Створення інклюзивно-ресурсних центрів в області розпочато з 2018 року та заплановано створення 23 ІРЦ, на кінець 2018 року створено 28, у 2019 створено 7 ІРЦ в т.ч. у Джулинській, Лука-Мелешківській, Якушинецькій, Жданівській, Томашпільській ОТГ, у 2020 році створено 1 ІРЦ в Оратівській ОТГ. Станом на 15 червня 2020 року в області створено 36 інклюзивно-ресурсних центрів, 35 з них зареєстровані як юридичні особи та успішно працюють.

На території обслуговування 35 ІРЦ проживають 213 490 дітей, з них віком 2-5 років – 47361 дитина, 6-18 років – 135374 дитини.

З метою надання допомоги батькам, закладам освіти та керівникам інклюзивно-ресурсні центри області підключені до автоматизованої системи роботи ІРЦ (АС ІРЦ). За допомогою цієї системи батьки можуть подати заяву до інклюзивно-ресурсного центру, не виходячи з дому, отримати запрошення

на проходження комплексного оцінювання дитиною, а також в системі зберігаються заяви батьків та висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини в електронному вигляді.

Штати інклюзивно-ресурсних центрів укомплектовано 177 фахівцями, а це - практичні психологи, дефектологи, реабілітологи, логопеди та корекційні педагоги, в середньому - 4-5 штатні одиниці.

У 2019 році область отримала 38 комплектів методик для проведення комплексної оцінки розвитку дітей з особливими освітніми потребами на загальну суму 277 700грн.

25 фахівців інклюзивно-ресурсних центрів пройшли навчання та отримали сертифікати з практичного використання всесвітньо визнаних та адаптованих методик діагностики для дітей з особливими освітніми потребами: **“CASD”** (опитувальник розладу аутистичного спектру), **“Conners-3”** (шкали оцінювання розладу дефіциту уваги та гіперактивності), **“Leiter-3”** (міжнародна шкала продуктивності Лейтера), **“WISC-IV”** (шкала інтелекту Векслера для дітей) та **“PEP-3”** (індивідуалізоване психоосвітнє оцінювання дітей з розладами аутистичного спектру). Однак, тільки 20 інклюзивно-ресурсних центрів мають доступ до роботи з методиками та використовують їх, фахівці інших 15 ще мають пройти навчання.

У 2019 році проведено навчання сучасним методикам для застосування в роботі інклюзивно-ресурсних центрів. Навчанням охоплено 38 осіб, однак сертифікати отримали лише 19 фахівців.

Фахівці інклюзивно-ресурсних центрів проводять комплексну оцінку розвитку дитини, надають консультації батькам (законним представникам) дітей, педагогічним працівникам, які беруть участь в інклюзивному навчанні, за потреби долучаються до складання індивідуальної програми розвитку дітей, які перебувають на інклюзивному навчанні, організують і проводять семінари, тренінги, конференції, засідання за круглим столом для педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти. Станом на 15 червня 2020 року фахівцями інклюзивно-ресурсних центрів проведено комплексну оцінку розвитку 3531 дитини, з них, 2747 дітей перебувають на обліку в ІРЦ та отримують корекційно-розвиткові послуги: з порушеннями зору – 271, з порушеннями слуху – 82, з порушеннями опорно-рухового апарату – 455, з тяжкими порушеннями мовлення – 702, з розладами аутистичного спектру – 303, із затримкою психічного розвитку - 327, з порушеннями інтелектуального розвитку – 607.

Усі ІРЦ обладнані сучасною інтерактивною технікою: 148 ком'ютерів, 52 ноутбуки, 80 планшетів, з яких 121 під'єднано до мережі Інтернет. Багатофункціональні пристрої (принтер-сканер-копір) мають 33 ІРЦ, ламінатори – 21, проектори – 25, інтерактивні дошки та екрани – 32. В інклюзивно-ресурсних центрах області облаштовано 25 кабінетів учителя-логопеда, 14 – олігофренопедагога, 28 – практичного психолога, 2 – сурдопедагога, 7 ресурсних кімнат, 25 кімнат для занять з лікувальної фізкультури, 14 спеціально облаштованих (відповідно до вимог ДБН) туалетних кімнат.

Завдяки роботі ІРЦ, починаючи з 2018 року, значно збільшилася кількість дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту на інклюзивному навчанні. Так, станом на 01 січня 2018 року на інклюзивному навчанні в закладах загальної середньої освіти перебувало 199 дітей, станом на 01 січня 2019 року інклюзивним навчанням охоплено 378 дітей, а вже станом на 01 січня 2020 року на інклюзивному навчанні перебуває 668 дітей. Кількість дітей на інклюзивному навчанні в дошкільних закладах освіти теж зросла: 73 дитини у 2018 році, 157 - 2019 році, 179 - у 2020 році. Отже, відсоток дітей, охоплених інклюзивним навчанням, у порівнянні з 2018 роком зріс на 335% у закладах загальної середньої освіти та на 245% у закладах дошкільної освіти.

Ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти, який працює на базі КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти» з квітня 2018 року, забезпечує методичний супровід інклюзивного навчання та роботи ІРЦ. У 2020 році проведено навчання 35 директорів та 44 практичних психологів інклюзивно-ресурсних центрів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №88 «Деякі питання використання субвенції з державного бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2018 році» область отримала 4 млн 156,2 тис. грн на оснащення кабінетів інклюзивно-ресурсних центрів (видатки розвитку); у 2019 році для області виділено цільову субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на оплату праці з нарахуваннями для педагогічних працівників інклюзивно-ресурсних центрів – 31 млн 223 тис. грн, а на оснащення ІРЦ (вдруге) – 2600млн. грн.

7млн. 375,5 тис. грн область отримала у 2019 році на придбання спеціальних мобільних ІРЦ (мікроавтобуси), які на умовах співфінансування придбані для Барського, Бершадського, Козятинського, Шаргородського, Ямпільського районів та м.Жмеринки. Вищезазначені мобільні ІРЦ здійснюють виїзди у віддалені села, що територіально обслуговуються ІРЦ, з метою проведення комплексної оцінки розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Однак, не зважаючи на проведену значну роботу органами місцевого самоврядування щодо створення інклюзивно-ресурсних центрів, станом на сьогодні ІРЦ не створені у Вінницькому, Жмеринському та Могилів-Подільському районах, що унеможливує здобуття якісної освіти дітьми з особливими освітніми потребами.

Гострою проблемою залишається укомплектування штатів ІРЦ фахівцями, а також фаховість тих, що вже працюють.

Враховуючи вищезазначене, колегія Департаменту освіти і науки облдержадміністрації вирішила:

1. Взяти до відома інформацію заступника начальника управління загальної середньої, дошкільної освіти та виховної роботи – начальника відділу інклюзивної, спеціальної освіти та виховної роботи Лісогурської Т.І.
2. Вказати на низький рівень роботи керівників органів управління освітою Жмеринської (Цимбал І.В.), Вінницької (Томусяк С.М.), Могилів-Подільської (Мельник Ю.І.) райдержадміністрацій щодо створення інклюзивно-ресурсних центрів та забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на здобуття якісної освіти.

3. Ресурсному центру підтримки інклюзивної освіти (в.о. Молошнюк Л.В.) КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти» забезпечити методичний супровід роботи інклюзивно-ресурсних центрів області.

Термін: постійно.

4. Керівникам органів управління освітою райдержадміністрації, міських рад та ОТГ забезпечити:

4.1. Якісну роботу інклюзивно-ресурсних центрів, доукомплектувавши їх штати спеціальними фахівцями відповідно до затверджених штатних розписів.

Термін: постійно.

4.2. Переведення дітей з особливими освітніми потребами (за висновками ІРЦ) з патронажного на інклюзивне навчання в заклади дошкільної та загальної середньої освіти.

Термін: постійно.

4.3. Збільшення кількості дітей з ООП на інклюзивному навчанні в закладах дошкільної на 60 та загальної середньої освіти на 150.

Термін: 2020-2021 н.р.

4.4. Видатки на придбання обладнання для ІРЦ з метою надання якісних корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами.

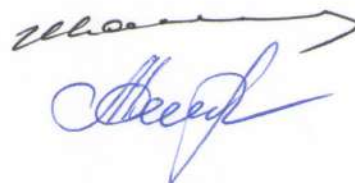
Термін: щорічно

5. Керівникам органів управління ОТГ, на територіях обслуговування яких відсутні ІРЦ, підписати Угоду про співпрацю з найближчим ІРЦ з метою охоплення дітей громади освітніми послугами.

Термін: до 01.09.2020 року

6. Контроль за виконанням даного рішення покласти на в.о. директора Департаменту освіти і науки облдержадміністрації Буняка В.В.

Голова колегії

І.Івасюк

Секретар колегії

О.Дорош